

Opetushallitus
[Lausuntopalvelu.fi](https://www.lausuntopalvelu.fi)

Viite: OPH-6173-2023

Asia: JHL ry:n lausunto sosiaali- ja terveysalaan liittyvien tutkintojen rakenneuudistamisesta

JHL kiittää mahdollisuudesta lausua tutkintorakenneuudistuksen aloittamisesta.

Puollan sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottamista. Tällöin nykyisten kolmen ammattitutkintojen osaaminen kuvataan Sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnoissa.

Suhtaudumme varauksellisesti rakenneuudistamisen aloittamiseen. Näemme että uudistuksella voi olla potentiaalisia hyötyjä esimerkiksi tutkintojen sisällön uudistustahdin ja uudistamisen keventämisen suhteen sekä mahdollisesti myös sisältöjen yhdistämisestä saatavan synergian suhteen. Näemme uudistuksella myös mahdollisia uhkia. Suhtautuminen uudistuksen lopulliseen toteuttamiseen riippuu hyvin pitkälti sen toteutustavasta ja tarkemmasta sisällöstä.

Näemme, että mahdollisessa rakenneuudistuksen valmistelussa tulisi huomioida ainakin seuraavat näkökohdat: nykyisten tutkintojen ja niiden osaamisalojen sisällä oleva erikoisosaaminen tulisi säilyä ja nykyisten tutkintojen tunnettuudesta ja ainakin tunnetuista tutkintonimikkeistä tulisi pitää kiinni. Tutkintojen ja osaamisalojen sisällöissä saattaa olla päällekkäisyyksiä ja yhdistämisen kautta löytyviä synergioita, mutta nykyisiä vahvuuksia ja omaleimaisuuksia ei tule hävittää. Jos nämä näkökohdat saadaan huomioitua uudistuksessa, voisi se saada kannatuksemme.

Eryteisesti kannatamme nykyisen terveysalan ammattitutkinnon kokemusten selvittämistä työelämältä, tutkinnon suorittaneilta sekä koulutuksen järjestäjiltä. Kyseisestä yhdistelmäutkinnoista kannattaa ottaa opiksi se, miten hyvinkin erilaisten osaamisten yhdistäminen on toiminut, onko osaamisaloilla ollut minkäänlaista synergiaa ja miten hyvin eri aloja yhdistävä tutkinto on otettu vastaan työelämässä. Kyseisen tutkinnon aloittavassa tutkinnoissa (Ammattiosaajana toimiminen terveysalalla, 45 osp) osaamisvaatimukset ovat nykyisellään hyvin ympäröityjä, koska niissä on jouduttu huomioimaan niin jalkojenhoitajan, obduktioteknikon kuin kipsiteknikonkin osaaminen. Onko tämä aiheuttanut haasteita tutkintoa toteuttavissa oppilaitoksissa? Menetetty erikoistumismahdollisuus tai tarve paikallisesti täsmentää osaamista voi hyvin olla suurempi haitta kuin saavutettu etu mahdollisten päällekkäisyyksien karsimisesta.

Samalla pidämme hyvin mahdollisena sitä, että on mahdollista ja kannattavaa luoda joillekin nykyisille tutkinnoille yhteisiä, molempia tai kaikkia hyödyttäviä tutkinnoita osia. Samoin näemme selkeästi positiivisena puolena mahdollisuuden uudistaa tutkintoja nykyistä tahtia joustavammin uudessa tutkintorakenteessa. Nykyisillä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla on myös haasteita tunnettuuden ja aseman vakiinnuttamisen suhteen. On mahdollista, että laajempi ammatti- tai erikoisammattitutkinto voisi auttaa tunnettuuteen yhdistäen erityistä osaamista vaativia aloja saman tutkinnoin alle.

Lausuntopyyntö on muodoltaan hankala: siinä pyydetään ottamaan kantaa asiaan, jonka toteutustavasta ei ole vielä mitään tietoa. Voi olla, että kaikki nykyinen erikoisosaaminen tutkinnoin osineen ja

LAUSUNTO
25.1.2024

tutkintonimikkeineen vain siirretään yhteisen sateenvarjon alle eikä mikään muutu sisällöllisesti huonoon suuntaan. Voi olla, että yhteisiä sisältöjä tehdään vain osaamisaloille, joille se on sisällöllisesti järkevää. Voi myös olla, että varsinkin hallinnollisista tarpeista tehtävä uudistus johtaa tarpeettomiin sisällöllisiin muutoksiin ja menetettyyn erikoisosaamiseen. Hyvin paljon riippuu toteutuksesta. Samalla haluamme kuitenkin alleviivata sitä, että arvostamme näkemysten pyytämistä jo hyvin aikaisessa vaiheessa valmistelua ja sitä, että aiheesta ollaan valmiita käymään avointa keskustelua.

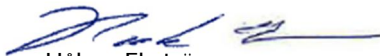
Puollan sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottamista. Tällöin nykyisten neljän erikoisammattitutkintojen osaaminen kuvataan Sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinnossa.

Yllä olevan näkemyksemme koskee myös erikoisammattitutkintojen yhdistämistä.

Lisätietoja:

Matti Tujula, koulutuspoliittinen asiantuntija, matti.tujula@jhl.fi

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Håkan Ekström
puheenjohtaja